

Midtsesongevaluering i Namsenvassdraget, basert på tilgjengelig data 30.06.2024

Namsenvassdraget ble stengt f.o.m. 23.06.2024. En del av tallmaterialet må derfor estimeres for å kunne vurdere dette iht. tidligere år.

Utfylling av NINAs regneark, viser at forventet gytebestand som prosent av gytebestandsmålet (GBM) ved normalt innsig i 2024 er; 44 % for Namsen, 18 % for Høylandsvassdraget, og 29 % for Sanddøla pr. 22.06.2024. Ved å simulere videre fangst de siste dagene etter stenging er det stor sannsynlighet for at Namsenvassdraget, totalt sett, hadde kommet opp i tilnærmet 60 % av GMB ved normalt innsig pr. 30.06.2024 og at kanskje nærmet seg 80 % ved sent innsig. Tallene er likevel bekymringsverdige og i nedre sikte av foregående år. Vi må forvente at det vil være krevende for Namsen å oppnå gytebestandsmålet for de tre enkelt elvene hver for seg, men også for Namsenvassdraget generelt inneværende år.

Fangster i forskningsnøtene i Namsfjorden per 30.06.2024 tilsier at innsiget av smålaks nå er bra, det har tatt seg særlig opp siste uke etter stenging, mellomlaks innsiget i Namsfjorden vurderes til å være noe under gjennomsnittet, mens storlaks innsiget fortsatt vurderes som svært lavt.

Fangststatistikken for Namsenvassdraget under ett, viser at antall kilo fanget laks er på det laveste så lenge vi har pålitelige data, dvs. fra 2014.

Det er grunn til å tro at svært lav vannføring over tid har hatt innvirkning på fangstene i sjø og elv. Blank og klar elv har gjort fiskeforholdene særdeles utfordrende, her nevnes Høylandsvassdraget og Sanddøla spesielt. I tillegg til enkelte vald i Namsen, som er kjent for å fiske godt på høyvannføring, men som nesten ikke får fisk ved lav vannføring.

Trappa i Nedre Fiskumfoss åpnet i år tidligere enn normalt før midten av juni med første fisk, etter det har det blitt en del registreringer av fisk allerede i juni. Erfaringen er at den største oppgangen i trappene kommer i midten av juli. Tømmeråsfossen ble åpnet svært tidlig i forhold til normalen, ettersom det var lite vann allerede i begynnelsen av juni. Her begynte også fisken å gå tidlig opp trappen etter åpning. Styret vil likevel være forsiktige med å konkludere med at det er tidliginnsig basert på trappedataene, ettersom laksen kommer seg raskere opp elven på lavt vann og at trappene fungerer bedre på lavvannstand og høy temperatur som var tilfellet tidligere i år, enn normalt.

Høylandsvassdraget og Bjøra har hatt en positiv utvikling med tanke på oppnåelse av GBM de siste årene, i år har det vært vanskelige fiskeforhold med særlig lavvannstand og varmtvann i fra starten av sesongen.

Sanddøla har også fisket dårligere enn hovedelven, men som nevnt tidligere, mener styret at deler av dette også må kunne tilskrives de vanskelige fiskeforholdene.

Styrets vurdering:

Styret i NE vurderer at når alle forhold er tatt i betraktning, er det mye som tilsier at elven kan åpnes igjen. Basert på innsigstallene fra sjø, og særlig det siste innsiget med smålaks, mener styret at innsiget kan tolkes som om det er noe sent, men iht. "Føre var prinsippet", som spesielt i år må komme først. Derfor velger styret å se på innsiget i år, som normalt. Basert på de tallene vi da har simulert de siste dagene etter stenging er det god grunn til å tro at Namsenvassdraget totalt sett hadde endt opp et sted mellom 55 – 60 % sannsynlig GMB oppnåelse.

Etter vår forhåndsavtale med statsforvalter og MD skal Situasjon C: 50–70 % gjøres gjeldene. Dette innebærer at det kun kan avlives 1 laks mellom 35 – 65 cm pr dag og at sesongkvoten settes til Maks 2 avlivet laks for sesongen. Se forhåndsavtalen for nærmere beskrivelse.

Iht. § 7 "Unntaksregel ved spesielle forhold" 2. ledd velger styret også å fremskynde iverksettelsen av forhåndsavtalen til umiddelbart å gjelde fra dato ny fisketillatelse blir gitt (eller midlertidig forskrift avvikes for Namsenvassdraget) av Miljødirektoratet dette vil også gjelde §4, fjerde punkt "Det tillates å kun bruke maks 1 enkel/dobbel/triple krok per agn".

Styrets vedtak:

1. Styret har enstemmig vedtatt å forholde seg følgende til Forhåndsavtalen med statsforvalteren:

Situasjon C 50-70 % gytebestandsoppnåelse umiddelbart gjeldene fra dato elven eventuelt åpner.

- a. Personlig kvote (antall laks/pers/døgn): 1 avlivet laks under 65 cm
- b. Personlig sesongkvote 2 avlivet laks under 65 cm
- c. Redskapsbegrensning på maks 2 stenger ved båtfiske

Det tillates å kun bruke maks 1 enkel/dobbel/triple krok per agn

Øvrige bestemmelser i fiskereglene gjelder fortsatt.

Medlemmene i Namsenvassdragets Elveierlag (NE) har fått og tatt myndigheten om å forvalte eget vassdrag av Miljødirektoratet. Vi forvalter vassdraget samvittighetsfullt og kunnskapsbasert. NE har ansatt en egen forvalter som Daglig leder som jobber etterrettelig med å følge opp alle lovpålagte og ikke pålagte forvaltningsoppgaver. Det er derfor svært skuffende at MD på to dagers varsel finner det nødvendig å sette til side alle forhåndsavtalte tiltak for å kunne behandle sjø og elv likt.

Sjølaksefiskerne som høster på samme bestand som elvefiskerne er per i dag ikke med på noe av den forvaltningen som NE jobber med sesong etter sesong. Dermed er likhetsprinsippet allerede fraveket. Elveierlaget mener derfor at MD bør kunne vurdere å gjøre andre tiltak i elv, selv om sjølaksefiske fortsatt må holdes stengt, dette gjelder spesielt elver med allerede forhåndsavtalte tiltak.